

Wprowadza się dwa obszary projektowania zieleni:

Obszar intensywnego zagospodarowania przestrzeni publicznej (pasy drogowe, skwery, parki, place rekreacji itp.) zostaje ograniczony do obszaru wyznaczonego ulicami:

ul. Św. Jadwigi, ul. Św. Rocha, Ul. Jana Pawła II, Al. Wojska Polskiego, DK91, nowe przedłużenie [wiadukt] 1 Maja, ul.1 Maja, ul. Pułaskiego oraz Dk46 (nowy odcinek, obejście ul. Św. Barbary).

Wskazania:

Nasadzenia drzew i krzewów o dużych walorach dekoracyjnych, krzewy w pasach rozdziału - tylko po uzgodnieniu z CUK.

Pozostały obszar zagospodarowania przestrzeni publicznej (pasy drogowe, skwery, parki, place rekreacji itp.)

Wskazania:

Prosimy o projektowanie zieleni wysokiej (drzewa), stosowanie specjalnych mieszanek traw o niskim / wolnym wzroście (przykładowe mieszanki zamieszczamy poniżej), łąki kwietne.

Rośliny dopuszczone do **Obszar intensywnego zagospodarowania przestrzeni publicznej** mogą być sadzone / stosowane na rondach lub głównych skrzyżowaniach. W pozostałych miejscach po uzgodnieniu z CUK.

WYTYCZNE DO PROJEKTOWANIA I REALIZACJI NASADZEŃ NA TERENACH ZIELENI MIEJSKIEJ W CZĘSTOCHOWIE.

Warunki zewnętrzne sprzyjające sadzeniu materiału roślinnego:

- umiarkowana temperatura powietrza i gleby,
- duża wilgotność powietrza,
- dostateczna wilgotność gleby,
- pogoda bezwietrzna.
- umiarkowana temperatura powietrza i gleby,
- duża wilgotność powietrza,
- dostateczna wilgotność gleby,
- pogoda bezwietrzna.

Wymagania jakościowe dla materiału roślinnego.

Wymagania jakościowe dla materiału roślinnego zgodnie z normami PN-R-67022 i PN-R-67023 (drzewa i krzewy) oraz „Zaleceniami jakościowymi dla ozdobnego materiału szkółkarskiego” – wydanymi przez Związek Szkółkarzy Polskich.

Drzewa i krzewy w I wyborze:

- drzewa form piennych z prawidłowo wykształconą koroną dla danego gatunku i odmiany, oraz form kolumnowych (wąsko rosnące zgodnie z naturalnymi cechami wzrostu danej odmiany, z wyraźnie wykształconym przewodnikiem, niepodkrzesywane w szkółce, równomiernie zagęszczone pędami),
- krzewy form naturalnych (rozkrzewione, nie podkrzesywane w szkółce).

Materiał szkółkarski musi być czysty odmianowo, wyprodukowany zgodnie z zasadami agrotechniki szkółkarskiej oraz wyrównany pod względem wielkości. Rośliny muszą być zdrowe, zdrewniałe, zahartowane, oraz prawidłowo uformowane z zachowaniem charakterystycznego dla gatunku i odmiany pokroju, wysokości, średnicy i długości pędów. Korona powinna być równomiernie ukształtowana, rozgałęziona i zagęszczona z cechami typowymi dla gatunku i odmiany. Powinny być zachowane odpowiednie proporcje pomiędzy pniem, koroną i bryłą korzeniową. System korzeniowy musi być dobrze wykształcony, zwarty, odpowiedni do wieku rośliny i sposobu uprawy. Materiał roślinny powinien być regularnie

szkółkowany w gruncie co 2-4 lata, w pojemniku co 1-2 lata. Każde drzewo/krzew powinno posiadać etykietę z nazwą gatunku i odmiany.

W przypadku odmian drzew lub krzewów licencjonowanych zobowiązuje się Wykonawcę do przedłożenia licencji. W przypadku krzewów dostarczanych w skrzyniopaletach minimum jedną etykietę na skrzyniopaletę z nazwą gatunku i odmiany.

Materiał musi posiadać następujące cechy:

Drzewa:

- wysokość pnia powinna być minimum 1,80 m,
- pączek szczytowy przewodnika powinien być wyraźnie uformowany,
- przyrost ostatniego roku powinien wyraźnie i prosto przedłużyć przewodnik,
- przewodnik powinien być prosty,
- pędy boczne korony drzewa powinny być równomiernie rozmieszczone, korona prawidłowo uformowana poprzez cięcie w szkółce – odpowiednio dla gatunku i odmiany, nie dopuszcza się korony jednostronnej,
- blizny na przewodniku powinny być dobrze zarośnięte, nie dopuszcza się niezabliźnionych śladów cięcia konkurencyjnego przewodnika spowodowanego zbyt późną ingerencją ogrodniczą,
- dobrze wykształcona bryła korzeniowa kilka razy szkółkowana, dla drzew o obwodzie pnia: 12-14 cm średnica bryły 45-54 cm, 14-18 cm średnica bryły 55-65 cm, 18-20 cm średnica bryły 70 cm. W przypadku większych parametrów drzew bryła korzeniowa proporcjonalnie większa. Rośliny kopane z gruntu powinny mieć bryłę korzeniową zwartą, dobrze przerośniętą korzeniami z włosnikami, zabezpieczoną do transportu: jutą lub kontenerem w przypadku krzewów, a bryły drzew o obwodzie pnia powyżej 14 cm zabezpieczone jutą i drucianą siatką nieocynkowaną. Drzewa produkowane w pojemnikach powinny mieć silnie przerośniętą bryłę korzeniową, korzenie równomiernie rozłożone w pojemniku i widoczne po zewnętrznej stronie bryły. Nie mogą być zbyt zbite (sfilcowane), pojemnik zaś musi mieć wielkość proporcjonalną do rozmiarów rośliny,
- drzewa muszą mieć prosty pień (dopuszcza się max. odchylenie przewodnika od pnia najwyżej o 3 cm na odcinku od szyjki korzeniowej do wierzchołka korony)

Krzewy:

- krzewy powinny posiadać min. 4-5 pędów szkieletowych z typowymi dla odmiany rozgałęzieniami.

Wady niedopuszczalne materiału roślinnego:

1. uszkodzenia mechaniczne roślin, w tym uszkodzenia powstałe w trakcie transportu,
2. objawy będące skutkiem niewłaściwego nawożenia i agrotechniki,
3. odrosty podkładki poniżej miejsca szczepienia,
4. złe zrośnięcie odmiany szczepionej z podkładką,
5. ślady żerowania owadów,
6. oznaki chorobowe,
7. zwiędnięcie części nadziemnych i podziemnych, pomarszczenie kory,
8. martwice i pęknięcia kory,
9. uszkodzenia pąka szczytowego przewodnika,
10. dwa przewodniki korony formy piennej lub brak prawidłowo wykształconego przewodnika,
11. brak wymaganej liczby szkółkowań,
12. uszkodzenia lub przesuszenia bryły korzeniowej (luźna bryła - powstała wskutek np. nieprawidłowego transportu, przenoszenia, rozładunku, głębokie osadzenie podstawy pnia w balocie),
13. poważne deformacje bryły korzeniowej, zbyt mała bryła korzeniowa w odniesieniu do części nadziemnej rośliny,
14. pnie drzew nie mogą mieć widocznych uszkodzeń związanych ze złą lub późną interwencją ogrodniczą lub pogodą tj np. listwy mrozowe, oparzenia, wrośnięte elementy mocujące tj. taśmy, zdeformowane lub otarte pnie, niezabliźnione widoczne rany,

15. niedopuszczalne są rany na każdym etapie gojenia spowodowane złą lub późną interwencją ogrodniczą (na przykład późnym usunięciem: bocznych pędów, zbyt silnych gałęzi lub bocznych pędów przy pniu),

16. w przypadku roślin uprawianych w kontenerach niedopuszczalne są korzenie skrócone w spiralę.

Dodatkowe uwagi:

1. Realizacja robót związanych z zielenią.

1.1. Organizacja robót

Wykonawca przedstawi Inżynierowi kontraktu lub Inspektorowi nadzoru z ramienia Zamawiającego do akceptacji harmonogram robót uwzględniający wszystkie warunki, w jakich będą wykonywane obsadzenia. Wykonawca jest obowiązany dostarczyć na teren inwestycji tyle materiału ile jest w stanie posadzić w ciągu jednego dnia. Pozostała część materiału powinna być w odpowiedni sposób zabezpieczona przed przesuszeniem, mrozem i wiatrem, zgodnie z PN-R-67026:2002. O miejscu i warunkach składowania Wykonawca informuje Zamawiającego/ Inspektora nadzoru.

1.2. Terminy sadzenia

Termin sadzenia drzew i krzewów zależy bezpośrednio od panujących warunków atmosferycznych.

1.2.1. Rośliny w pojemnikach - sadi się przez cały okres wegetacyjny, przy czym biorąc pod uwagę warunki zewnętrzne, najodpowiedniejszy jest okres wiosenny po rozpoczęciu wegetacji to jest na ogół po 15 kwietnia, oraz termin jesienny poczynając od końca sierpnia do końca października.

1.2.2 Rośliny z odkrytym systemem korzeniowym – sadi się przed rozpoczęciem wegetacji lub po zakończeniu wegetacji, w zależności od warunków atmosferycznych jest to okres wiosenny od 15 do 30 marca i okres jesienny od 30 października do 15 listopada.

1.3. Przygotowanie miejsc do sadzenia

Tok postępowania podczas przygotowania miejsc pod obsadzenia przewiduje:

Wyznaczyć miejsca sadzenia zgodnie z dokumentacją projektową zachowując ściśle wszystkie rzędne (odległości od krawędzi chodników i rozstawę).

Wykonać doły o głębokości i średnicy odpowiedniej dla danego asortymentu - zgodnie z dokumentacją techniczną - nie należy dopuścić do przesuszania dołów.

- przygotowanie odpowiedniej ilości ziemi urodzajnej do zaprawiania dołów,
- przygotowanie odpowiedniej ilości kory drzew iglastych do ściółkowania;
- przygotowanie odpowiedniej ilości palików do drzew;
- zabezpieczenie odpowiedniej ilości wody do zamulania korzeni i podlewania.

1.4. Sadzenie materiału roślinnego

1.4.1. Sadzenie drzew z bryłą korzeniową:

- czynność wykonują minimum dwie osoby;
- podczas transportu i sadzenia nie można dopuścić do rozpadnięcia się bryły korzeniowej;
- wyjąć sadzonkę z pojemnika (w przypadku drzew produkowanych w pojemnikach);

- przycięcie korzeni - tylko jeżeli jest to konieczne jeżeli korzenie są mocno splątane, należy je rozluźnić i lekko przyciąć w sposób umożliwiający uformowanie prawidłowego systemu korzeniowego;
- przycięcie koron drzew przed sadzeniem, zgodnie ze sztuką ogrodniczą, zakres i rodzaj cięć ustalany na bieżąco z Zamawiającym;
- drzewa, sadzić w doły o średnicy i głębokości w zależności od asortymentu – średnica dołu powinna być 40 cm większa od średnicy bryły korzeniowej, a głębokość o 30cm większa od wysokości bryły korzeniowej. Nasadzenie drzewa na głębokość na jakiej rośło uprzednio w szkółce. Nie dopuszcza się zasypywania szyjki korzeniowej;
- po ustawieniu drzewa w dole, rozwinięcie węzła z juty, rozcięcie/rozwinięcie siatki przy szyi korzeniowej. W przypadku materiału roślinnego w kontenerze usunięcie donicy/opakowania z tworzywa sztucznego;
- doły należy zaprawić ziemią urodzajną w całej objętości
- wokół posadzonych drzew uformować misy o średnicy 70 cm i wyściółkować korą drzew iglastych, warstwa kory 6 cm. Kora - mielona, przekompostowana kora sosnowa, frakcja do 8 cm z przewagą frakcji 2-6 cm. Mulcz nie może przylegać do nasady pni drzew, należy go rozgarnąć, odsłaniając nasadę pnia;
- dół należy obficie podlać przed posadzeniem drzewa, po posadzeniu ponownie zalać obficie wodą wg potrzeb. Po posadzeniu drzewa wymagają podlania wodą w ilości min. 20 l/szt.;
- dokładne uciśnięcie ziemi na granicy bryły korzeniowej nasadzanych roślin. Utworzenie misy wokół drzewa poprzez obniżenie sadzenia (do 5 cm poniżej powierzchni gruntu macierzystego);
- drzewa należy sadzić z zachowaniem skrajni poziomej 3m (dotyczy nowoprojektowanych dróg);
- opalikowanie drzew: posadzone drzewa należy przymocować do 3 zaimpregnowanych toczonych pali drewnianych połączonych poprzeczkami z połowic w ilości 6 do 9 szt. na drzewo. Dolna stabilizacja wykonana z połowic montowanych od powierzchni terenu do wys. 30 cm Mocowanie górne sztywne należy wykonać z połowic zamontowanych na końcach palików. Pale winny być dopasowane do rozmiarów sadzonych drzew, powinny sięgać nieco niżej korony. Pale mają mieć średnicę minimum 5 cm (w zależności od obwodów pni sadzonych drzew). Podstawy pni należy dodatkowo zabezpieczyć przed uszkodzeniami w trakcie koszenia przy użyciu plastikowych osłon odpornych na promieniowanie UV. Powstała konstrukcja z palików ma stanowić trójkąt równoboczny. Paliki i połowice, drewniane, toczne, zaimpregnowane próżniowo w kolorze naturalnym (nie wybarwiane). Palikowanie drzew należy wykonać jednocześnie z sadzeniem przed zakopaniem bryły korzeniowej jednym z wybranych sposobów wskazanych przez Zamawiającego;
- taśma do wiązania drzew winna być szerokości min. 3 cm, odporna na warunki atmosferyczne w tym promieniowanie UV. Pień drzewa należy przywiązać do każdego z palików przy użyciu taśmy w tak zwaną ósemkę.

1.4.2. Sadzenie krzewów i żywopłotów:

- zgodnie z dokumentacją projektową;
- w przypadku obsadzenia powierzchni zadarnionych, usunąć darń z całej powierzchni przeznaczonej pod nasadzenia, uprzątnąć teren. Równe odcięcie brzegów trawnika w obrębie planowanych nasadzeń;
- głębokość sadzenia rośliny sadi się tak głęboko, aby cała bryła korzeniowa była zagłębiona w glebie, a szyjka korzeniowa była umieszczona na wysokości jakiej rośła w szkółce, rośliny sadi się w doły o średnicy i głębokości 0,30 m;
- dno dołu wypełnić warstwą ziemi urodzajnej;
- przycięcie korzeni - tylko jeżeli jest to konieczne jeżeli korzenie są mocno splątane lub rosną tworząc kółko, należy je rozluźnić i lekko przyciąć w sposób umożliwiający

- uformowanie prawidłowego systemu korzeniowego;
- bryłę należy posypać rozluźnioną ziemią urodzajną podlewając, aby gleba dokładnie zamuliła przestrzeń między korzeniami;
- podlewanie: min. 5l/szt.;
- pokrycie podłoża warstwą agrowłókniny, tylko w niektórych przypadkach (określa to dokumentacja projektowa);
- mulczowanie warstwą grubości 6 cm (przekompostowane drobne zrębki lub kora. Zrębki/Rozdrobnione gałęzie drzew i krzewów liściastych - frakcja do 6 cm, pozbawione części nierozdrobnionych, bez zanieczyszczeń innymi materiałami pochodzenia organicznego (np. pokosu, chwastów, itp.);
- nasadzenia krzewów w pasach drogowych mają być wykonane z zachowaniem skrajni poziomej minimum 60cm.

1.4.3. Sadzenie bylin i traw ozdobnych

- materiał szkółkarski powinien być w pojemniku;
- rabaty pod nasadzenia bylinowe muszą zostać odpowiednio przygotowane jeszcze przed przystąpieniem do sadzenia;
- teren wpiery należy oczyścić z resztek budowlanych, gruzu, śmieci, odchwaścić, następnie przekopać na głębokość 40 cm. Urobek ziemny w połowie (warstwa 20 cm) powinien zostać zastąpiony żyznym podłożem ogrodniczym;
- dołki pod byliny winny być wykonane tak, aby można było w nich umieścić swobodnie bryłę korzeniową. Złamane i uszkodzone korzenie powinny być odcięte. Sadzić należy na takiej samej głębokości jak rosły w szkółce;
- po posadzeniu należy natychmiast podlać rośliny, min. 2l/szt.;
- powierzchnię nasadzeń wykończyć mulczowaniem z kory drobno mielonej (przekompostowane drobne zrębki lub kora. Zrębki/Rozdrobnione gałęzie drzew i krzewów liściastych - frakcja do 6 cm, pozbawione części nierozdrobnionych, bez zanieczyszczeń innymi materiałami pochodzenia organicznego (np. pokosu, chwastów, itp.) - warstwą 6 cm. Warstwa kory powinna sięgać na zewnątrz od skrajnego krzewu na odległość 60 cm, a w przypadku obrzeża / krawężnika powinna zachować skrajnię poziomą 60 cm.

1.5. Wady niedopuszczalne w trakcie wykonania prac agrotechnicznych i ogrodniczych

- niezgodność odległości sadzenia drzew i krzewów z dokumentacją projektową;
- niezgodność średnicy i głębokości dołów z wymiarami wymaganymi w dokumentacji projektowej;
- niestabilność palików osadzonych w dnie dołów;
- niezgodność głębokości sadzenia materiału roślinnego z głębokością na jakiej rosły w szkółce;
- niedostateczne lub brak zamulania bryły korzeniowej podczas sadzenia materiału kontenerowanego oraz z odkrytym systemem korzeniowym.

1.6. Zakładanie trawników

- przed przystąpieniem do założenia trawnika skład mieszanki należy uzgodnić z Zamawiającym;
- usunąć warstwę gleby na głębokość min 10 cm;
- usunąć gruz i inne zanieczyszczenia;
- krawężnik powinien znajdować się 2 do 3 cm nad terenem, na którym zakładany jest trawnik;
- wywóz starej gleby oraz dowóz i rozplantowanie ziemi urodzajnej;
- zgrabienie i wałowanie wałem lekkim;
- podlanie gruntu;
- wysianie mieszanki w ilości 3-4 kg nasion/100m² z odpowiednio dobranym składem

- gatunkowym traw, zależnie od panujących warunków siedliskowych;
- przykrycie nasion 2 cm warstwą torfu lub ziemią urodzajną, wałowanie;
 - w czasie kiełkowania nasion podlewanie nawierzchni wg potrzeb do uzyskania pożądanego efektu. Trawniki uznaje się za wykonane po uzyskaniu równomiernego wykiełkowania nasion traw na powierzchni, na której był zakładany.

Nasiona traw:

Nasiona traw najczęściej w postaci gotowych mieszanek z nasion różnych gatunków. Gotowa mieszanka traw powinna mieć oznaczony procentowy skład gatunkowy, klasę, numer normy wg, której została wyprodukowana, zdolność kiełkowania.

Rekomendowane mieszanki traw

Skład mieszanek :			
GATUNEK	skarpy	pobocza	pasy rozdziału (odporność na zasolenie)
Życica trwała	30%	30%	15%
Kostrzewa czerwona rozłogowa	20%	30%	30%
Kostrzewa czerwona kępowa	10%	10%	
Kostrzewa murawowa (owcza)	10%	10%	20%
Kostrzewa trzcinowa	30%	10%	30%
Wiechlina łąkowa		10%	
Mietlica pospolita/rozłogowa			5%
Norma wysiewu	35 g/m²	25 g/m²	25 g/m²

2. OBOWIĄZEK ZABEZPIECZENIA ZIELENI NA PLACU BUDOWY.

Wszystkie istniejące nasadzenia, które znajdują się terenie objętym inwestycją i nie są przewidziane do wycinki należy odpowiednio zabezpieczyć. Jeśli w ich pobliżu prowadzone są wykopy, to ściany bądź skarpy wykopów należy zabezpieczyć tkaniną jutową, aby zapobiec nadmiernemu ich przesychaniu. Dodatkowo rośliny muszą być podlewane, aby utrzymać należyte uwilgotnienie strefy korzeniowej.

System korzeniowy drzew rosnących w naturalnych warunkach jest płytki (gł. do 30 cm) i szeroki – rzut korony +1m, jednak należy pamiętać, że korzenie żywicielskie sięgają dalej.

Z uwagi na powyższe należy unikać zagęszczenia gleby. Ruch sprzętu w obrębie drzewa powoduje zagęszczenie gleby i jest ono nieodwracalne – prowadzi do osłabienia żywotności i obumieranie drzew.

Grupy krzewów należy zabezpieczać siatkami z tworzyw sztucznych instalowanymi na palikach tak, aby tworzyły formę ogrodzenia, którego wysokość powinna być równa bądź wyższa od wysokości krzewów.

Pnie drzew należy zabezpieczać okalając je przy pomocy desek połączonych drutem z wykorzystaniem elementów dystansowych – deski nie mogą przylegać bezpośrednio do kory. Elementami dystansowymi mogą być elastyczne rury drenarskie zamocowane po wewnętrznej stronie desek. Niedopuszczalne jest mocowanie zabezpieczeń do pnia przy pomocy gwoździ bądź innych technik powodujących uszkodzenia roślin.

Drzewa na placu budowy muszą być chronione przed:

- składowaniem materiałów budowlanych w obrębie rzutu korony, które powodują nieodwracalne zagęszczenie gleby,

- ruchem ciężkiego sprzętu, który powoduje nieodwracalne zagęszczenie gleby w obrębie rzutu korony i w konsekwencji obumarciu drzewa,
- podniesieniem pH, który jest czynnikiem stresowym dla drzewa i powoduje osłabienie jego żywotności,
- zalaniem, które powoduje brak dostępu tlenu do korzeni i ich zamieranie,
- przesuszeniem korzeni w wykopie, które powoduje wysychanie korzeni żywicielskich i ich zamieranie,
- nasypianiem lub zdjęciem gleby, które powoduje ograniczenie dostępu tlenu do korzeni i ich zamieranie lub mechaniczne uszkodzenie korzeni.

Podstawy prawne zawierające zasady prowadzenia prac w obrębie drzew:

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska,
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Podstawy prawne zawierające kary za zniszczenie drzew:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska,
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny,
- Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń,
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny,
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

3. PIEŁĘGNACJA W OKRESIE GWARANCYJNYM.

W ramach każdej inwestycji wykonawca zobowiązany jest do utrzymywania zieleni w okresie 2 lat od daty odbioru zrealizowanego przedsięwzięcia. Pielęgnacja wykonywana będzie w ramach świadczenia usługi gwarancyjnej i obejmuje także rośliny, które były przesadzane w ramach inwestycji. **Rośliny, które nie przyjmą się w okresie gwarancyjnym w miejscu ich posadzenia podlegają wymianie na koszt Wykonawcy.** Ustalenie to dotyczy także powierzchni trawników – murawy, które ulegną przesuszeniu podlegają odtworzeniu na koszt Wykonawcy.

Nawozy mineralne:

Nawozy mineralne powinny być w opakowaniu, z podanym składem chemicznym (zawartość azotu, fosforu, potasu - N.P.K). Nawozy należy zabezpieczyć przed zawilgoceniem i zbryleniem w czasie transportu i przechowywania.

ZAKRES PRAC PIEŁĘGNACYJNYCH.

Roboty mają na celu wykonanie zabiegów pielęgnacyjnych w okresie gwarancyjnym zgodnym z warunkami kontraktu. Zakres prac pielęgnacyjnych w szczególności przez okres wegetacyjny (tj. od 15.03 do 15.11) oraz częstość ich powtarzania dla jednego okresu wegetacyjnego:

3.1. Trawniki:

- nawożenie – 1 krotne. Nawożenie należy wykonać nie później niż do 30.04. W przypadku niesprzyjających warunków pogodowych, termin nie może ulec przesunięciu
- koszenie traw i chwastów by ich wysokość nie przekraczała 20 cm wraz z grabieniem i wywiezieniem biomasy;
- dosiewanie nasion traw w miejscach, w których trawnik nie przyjął się lub zmarł w trakcie gwarancji;
- podlewanie wg potrzeb.

3.2. Łąki kwietne

- koszenie w pierwszym sezonie wegetacyjnym
- w przypadku małej presji ze strony niepożądanych roślin i braku potrzeby wykonywania koszeń pielęgnacyjnych w pierwszym sezonie wegetacyjnym można wykonać:
 - jedno koszenie w sierpień/wrzesień w przypadku wysiewu wiosennego. Dopuszczalne jest drugie koszenie jesienne;
 - dwa koszenia w przypadku siewu jesiennego. Pierwsze czerwiec/lipiec i drugie koszenie sierpień/wrzesień. Dopuszczalne jest trzecie koszenie jesienne;
 - koszenie należy wykonywać na wysokości 7-10 cm, żeby nie uszkodzić roślin. Pokos można zbierać od razu do kosza kosiarki.
- koszenia w kolejnych latach:
 - koszenie najlepiej wykonywać dwuetapowo przy użyciu kosiarek nierozdrabniających pokosu (kosiarki listwowe, rotacyjne, bębnowe) na wysokości 7-10 cm. Pokos na kilka dni pozostawić na terenie. Pokos można dodatkowo przetrząsnąć w celu lepszego wyschnięcia i osypania się nasion. Siano po wyschnięciu należy zebrać.
 - Koszenie w zależności od warunków panujących na danym obszarze i typu zastosowanej mieszanki wykonuje się: raz w sierpień/wrzesień w przypadku gleb ubogich w składniki pokarmowe i suchych. Dopuszczalne jest drugie koszenie jesienne.
 - dwa razy w przypadku gleb przeciętnych i umiarkowanie wilgotnych. Pierwsze koszenie czerwiec/lipiec i drugie koszenie sierpień/wrzesień. Dopuszczalne jest trzecie koszenie jesienne.

3.3. Drzewa:

- pielenie chwastów (min. 3- krotne), w obrębie misy usuwanie odrostów korzeniowych lub 'dzików' oraz odrostów z pni drzew, spulchnianie ziemi wokół drzew oraz poprawianie brzegów mis;
- zasilanie nawozami mineralnymi;
- przycinanie koron, w tym ewentualne cięcia formujące, mające na celu utrzymanie naturalnego pokroju korony;
- podlewanie w celu utrzymywania należytego stanu uwilgotnienia gleby w celu zapewnienia poprawnego rozwoju roślin, wg potrzeb min. 20l wody/szt.;
- wymiana uschniętych, silnie uszkodzonych lub brakujących egzemplarzy 1 raz w sezonie do 100% (w okresie wiosennym lub jesiennym);
- monitorowanie i uzupełnianie lub wymiana brakujących/zniszczonych palików z uzupełnieniem brakujących/zniszczonych wiązań (sztywnych i miękkich), kontrola wiązań i regulacja wiązań do rozwoju drzewa. Paliki drewniane – o wymiarach jak w opisie sadzenia;
- uzupełnienie kory 2 razy w sezonie (w okresie wiosennym i jesiennym) po plewieniu misek do warstwy grubości 6 cm.

3.4. Pielęgnacja krzewów:

- pielenie chwastów (min. 3- krotne);
- przycinanie zgodnie ze sztuką ogrodniczą odpowiednio dla gatunku, (w okresie pielęgnacji należy prowadzić sukcesywną korektę wysokości pomiędzy starymi i nowymi nasadzeniami uzupełniającymi);
- spulchnianie ziemi wokół krzewów oraz poprawianie mis;
- zasilanie nawozami mineralnymi;
- podlewanie wg potrzeb min. 5l wody/szt.;

- wymiana uschniętych, silnie uszkodzonych lub brakujących egzemplarzy 1 raz w sezonie do 100% (w okresie wiosennym lub jesiennym);
- uzupełnianie mulczu do warstwy grubości 6 cm (przekompostowane drobne zrębki lub kora).

3.5. Pielęgnacja bylin i traw ozdobnych:

- odchwaszczanie, przycinanie, usuwanie przekwitniętych kwiatostanów;
- zasilanie nawozami mineralnymi;
- przycinanie. Usunięcie martwych części nadziemnych traw i bylin;
- podlewanie wg potrzeb min. 2l wody/szt.;
- nawożenie odpowiednimi nawozami mineralnymi;
- przycinanie brzegów rabaty w celu zachowania właściwego kształtu rabaty;
- związywanie traw w okresie zimowym przy pomocy sznurka jutowego;
- wymiana uschniętych, silnie uszkodzonych lub brakujących egzemplarzy 1 raz w sezonie do 100% (w okresie wiosennym lub jesiennym).